



UK Health  
Security  
Agency

NHS

CARE



## Ìtọ́sọ̀nà kan sí ètò gbígba abẹ́rẹ́ àṣẹsára COVID-19 ti ìgbà ìrúwé 2025

Àwọn èniyàn tí ọjọ́-ọrí wọn jẹ́ 75 àti jùbẹ̀ẹ̀lọ, àwọn olùgbé ní ilé ìtọ́jú àwọn àgbàlagbà, àti àwọn ọmọ ọdún 6 sí òkè t'óní ètò àṣẹsára tí kò l'ágbára yóò gba abẹ́rẹ́ àṣẹsára ààrùn kòkòrò korona (COVID-19) ní ìgbà ìrúwé yìí.

### Tani yóò gba abẹ́rẹ́ àṣẹsára ti ìgbà ìrúwé?

COVID-19 le pípọ̀ nínú àwọn èniyàn tó dàgbà àti nínú àwọn èniyàn pẹ̀lú pàtọ̀ ipò àìlera kan. Fún àwọn èrèdí wọ̀nyí, a fún àwọn èniyàn tí ọjọ́-ọrí wọn jẹ́ 75 àti jùbẹ̀ẹ̀lọ, àwọn tó wà ní ilé ìtọ́jú, àti àwọn ọmọ osù 6 àti jùbẹ̀ẹ̀lọ t'óní ètò àṣẹsára tí kò l'ágbára ni abẹ́rẹ́ àṣẹsára COVID-19 ti ìgbà ìrúwé.

### Àkókò abẹ́rẹ́ àṣẹsára ìgbà ìrúwé.

O gbọdọ̀ gba àkókò ìpàdé kan láàrin osù Kẹrin àti Kẹfà, tí á ó sì kọkọ̀ pẹ̀ àwọn tóní ewu gíga wọ̀lé. A ó pè ọ lati gba àlẹkún rẹ̀ ní bíi osù 6 lẹyin abẹ́rẹ́ tó gbẹyin sùgbọ̀n, o le tètè gbàa ní osù 3.

Bí ó bà máa pé ọdún 75 lẹ́jọ́ ọrí láàrin osù Kẹrin àti Ìkẹfà, o kò nílò láti dúró tití ọjọ́-ìbí rẹ̀, o lè kópa nígbàtí wọn bá pè ọ̀ fún ètò abẹ́rẹ́ àṣẹsára.

# Abẹrẹ àjẹsára wo ní o máa gbà?

A ó fún ọ ní àlẹkún abẹrẹ àjẹsára tí Pfizer, Moderna tàbí Sanofi ẹe ti orílẹ̀-èdè UK sì fọwọ́sì. Àwọn abẹrẹ wọnyí ti dójú iwọn níwọn bí láti igba abẹrẹ àjẹsára àkọ́kọ́ tí a sì fojúsun orísí COVID-19 mǐràn. Àwọn àlẹkún abẹrẹ àjẹsára tó ti dojuiwọn wọnyí nímu kí ààbò gbèrú sí dádádára, o sì tun ńpèsè àwọn àjẹsára ní àwọn ipele giga diẹ tako àwọn ọwọ́jà COVID-19 (Omicron) tó sẹsẹ wáyé lọ.

Gẹgẹ́bì a kò ti le sọ irú àwọn orísí COVID-19 tí yóò ma ràn káàkiri ní àkókò ìrúwé àti oorú yí, Ìgbimọ̀ Àpapọ̀ lórí Gbigba Abẹrẹ Àjẹsára àti Abẹrẹ Àjẹsára (JCVI) ti fẹnukò pé àwọn abẹrẹ àjẹsára tí a lòkù ní ọ̀sẹ̀ àsekágbá ètò ìrúwé ọdún 2024 le jẹ lílò.

**Jọwọ̀ gba abẹrẹ àjẹsára tí a bá fún ọ ní kíákíá bí ó ti seése fún ọ – a ó fún ọ ní abẹrẹ àjẹsára tó yẹ ní àkókò tó yẹ.**



# Tani kò le gba abẹrẹ àjẹsára ìgbà ìrúwé

Àwọn ènìyàn diẹ ló wà tí kò gbọ́dọ̀ gba abẹrẹ ìrúwé yí. Bí o bá ti ní àdẹhìnbọ́ tí o le sí abẹrẹ àjẹsára tó gbà sẹyin o gbọ́dọ̀ bá dókítà rẹ sọ ẹyí.

## Àwọn idíjù

**Àwọn idíjù tó wọpọ̀:** Gẹgẹ́bì abẹrẹ tó ti gbà sẹyin, àwọn idíjù tó wọpọ̀ papọ̀ mọ́ ti gbogbo abẹrẹ àjẹsára COVID\_19, pẹlú àwọn àpapọ̀ abẹrẹ àjẹsára tí a lò ní àkókò òtútù yí, tí ó pẹlú:

- níni ìnira kan, ìmọ̀lára ara wíwo àti ara rírọ́ ní apá níbití o ti gba abẹrẹ – ẹyí le seése kó burú tó bíi ọjọ́ 1 sí 2 lẹyin abẹrẹ àjẹsára náà
- ìmọ̀lára rírẹ̀
- orí fífọ́
- ara ríro gbogbogbo tàbí ààmì àisàn ọ̀finkìn tí kò le

O le sinmi kí o sì lo òògùn paracetamol (tẹlẹ̀ ìmọ̀ràn abẹrẹ nínú àpamọ́ náà) láti ràn ọ lọwọ́ kí o gbádùn dádádára.

Àwọn idíjù tó rítẹlẹ̀ gbígba abẹrẹ àjẹsára kíi sáábà pẹ́ tó ọ̀sẹ̀ kan. Bí àwọn ààmì àisàn rẹ bá fẹ burú tàbí bí àyà bá ńfọ́ ọ, o le pe NHS 111 tàbí fún àtẹ̀jìsẹ̀ lo 18001 111.

O tun le jábọ̀ àwọn idíjù abẹrẹ àjẹsára àti òògùn tí o furasí. Jọwọ̀ wo alaye ikansini fun eto naa ní ẹyin iwepelebe yii.

**Àwọn ìdájú to le:** Àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ ọkàn wíwú (tí à ńpè ní myocarditis àbí pericarditis) ni wọn ti jábọ̀ níwónba lẹ́yìn irú àwọn abẹ́rẹ̀ àjẹsára COVID-19 Pfizer àti Moderna. Àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ wònyí ni a ti ń sàbà rí nínú àwọn ọ̀dọ̀mọ̀kùnrin àti láàrin ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀jọ̀ gbígba abẹ́rẹ̀ àjẹsára. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ènìyàn tó seṣẹ̀ sí ti ẹ̀e dára dára wọn sì ti gbádùn kíákíá ní àyọ́rísí ìsinmi àti àwọn itọ́jú pépẹ̀pẹ̀. O gbọ́dọ̀ wá ìmọ̀ràn ilera ní kíákíá bí, lẹ́yìn gbígba abẹ́rẹ̀ àjẹsára, o ní ìrírí:

- ìrora àyà
- èémí kúkúrí
- ìmọ̀lára níní yíyáralu ọkàn, àifọkànbalè tàbí ọkàn lílù pipì

Bí o bá ní àwọn ìdájú líle lẹ́yìn abẹ́rẹ̀ àjẹsára tó gbà sẹ́yìn a le gbà ọ́ nímọ̀ràn pé kí o yàgò fún tàbí dá gbígba abẹ́rẹ̀ àjẹsára mǐràn duro. O gbọ́dọ̀ jíròrò èyí pẹ̀lú dókítà tàbí akọ́ṣẹ̀mọ́ṣẹ̀ rẹ̀. Jọwọ̀ wo ojú-ewé tó wà ní èyìn iwé pẹ̀lẹ́bẹ̀ nàà lórí bí o ẹ̀e le jábọ̀ àwọn ìdájú.

### **Kíní ó yẹ kí o ẹ̀e bí o kò bá gbádùn ní ọ̀jọ̀ ipadé rẹ̀?**

Bí ara rẹ̀ kò bá yá, dúró tití ó fi badà bọ̀ sípò láti gba abẹ́rẹ̀ àjẹsára rẹ̀. O kò gbọ́dọ̀ lẹ́ sibi ipadé kan bí o bá ní ibà tàbí rò wípé o le kó àrùn ran àwọn mǐràn.



### **Ẹ̀jẹ̀ o le sì le ní COVID-19 lẹ́yìn gbígba abẹ́rẹ̀ àjẹsára?**

Abẹ́rẹ̀ àjẹsára COVID-19 yóò dín ààyè níní àisàn líle kù láti ọ̀dọ̀ COVID-19 ní àkòkò irúwé àti ooru yíi. Ó le lo àwọn ọ̀jọ̀ díẹ̀ kí ara rẹ̀ tó ní àwọn àlẹ́kún ààbò láti ọ̀dọ̀ àfikún abẹ́rẹ̀ àjẹsára. Bíi gbogbo ọ̀dògùn, kòsì abẹ́rẹ̀ àjẹsára tó péye pátápátá. Àwọn ènìyàn kọ́kan tun le ní COVID-19 biotilẹ́jẹpe wọn gba abẹ́rẹ̀ àjẹsára, sùgbọ̀n èyíkẹ́yí àrànmo kò gbọ́dọ̀ nira jù.

### **Bí o kò bá tii gba gbogbo abẹ́rẹ̀ àjẹsára rẹ̀**

Bi o ba yẹ sugbọ̀n o ko tii gba abẹ́rẹ̀ àjẹsára saaju tabi ti pa abẹ́rẹ̀ kan jẹ̀ tẹ̀lẹ̀, o si gbọ́dọ̀ gba abẹ́rẹ̀ kan ni igba iruwe yíi. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn kò nílò àlẹ́kún awọn abẹ́rẹ̀ láti dípò àwọn èyítí o ti pajẹ. Bí o bá ní ètò àjẹsára tí kò l'ágbara dókítà rẹ̀ le gbà ọ́ dámọ̀ràn àlẹ́kún abẹ́rẹ̀ fún osù mẹ́ta lẹ́yìn tí o bá ti gba abẹ́rẹ̀ àjẹsára igbà irúwé.

### **Ẹ̀jẹ̀ maa nílò láti dúró lẹ́yìn abẹ́rẹ̀ àjẹsára mǐ?**

Bí o bá ní itàn àìbáramu kan, tàbí bí o bá ní àtunbọ̀tán kan lẹ́sẹ̀kẹ́sẹ̀ lẹ́yìn abẹ́rẹ̀ tí o ti gbà, a le gbà ọ́ nímọ̀ràn láti dúró fún ìṣẹ́jú 15 lẹ́yìn abẹ́rẹ̀ àjẹsára nàà. Jọwọ̀ ríi dájú wípé o sọ fún alábẹ́rẹ̀ àjẹsára.

## Ìwífún síwájú sí

O le ka àwọn itọ́sọ̀nà COVID-19 nisaጃ fun ìwífún síwájú sí

Şe àbẹ̀wò sí **eto abẹ̀rẹ̀ ajẹsara coronavirus** ni NHS.UK.

Ìwé ìwífún lórí ohun **tí o nretí lẹ́yìn gbígba abẹ̀rẹ̀ àjẹsára** wà ní àrọ̀wọ̀tó láti gbà sílẹ̀ lórí ẹ̀rọ.

Kà nípa àwọn abẹ̀rẹ̀ àjẹsára tí Pfizer fun **awọn agba ati ọ̀dọ̀ tí ọ̀jọ̀-ori wọn jẹ ọ̀dun 12 soke** fun **awọn ọ̀mọ̀de tí wọn jẹ ọ̀dun 5 si 11 l'ọ̀jọ̀ ori** ati **awọn ọ̀mọ̀de to wa ni osu 6 si ọ̀dun 4 l'ọ̀jọ̀ ori** ati abẹ̀rẹ̀ ajẹsara Moderna **fun awọn agba** fún àlàyé sí lórí abẹ̀rẹ̀ àjẹsára ẹ̀, pẹ̀lú àwọn idíjù tó seéşẹ.

A ó pè ọ lati gba àlẹ́kún abẹ̀rẹ̀ àjẹsára ẹ̀, GP ẹ̀ le fún ọ ní abẹ̀rẹ̀ àjẹsára tàbí o le forukọsilẹ̀ nípa lílo **ápùù NHS**.



Tàbí şe abẹ̀wò sí **www.nhs.uk/vaccine-walk-in** láti s'awarí gbọngán gbígba abẹ̀rẹ̀ àjẹsára tó sunmọ ọ̀ jùlọ.



ojú-ewé káádì Yellow

(Yellow Card) tàbí nípa pípe  
0800 731 6789 (agogo 9 òwúrọ̀  
sí 5 ìrọ̀lẹ̀ Ọ̀jọ̀ Ajé sí Ẹ̀ti) tàbí nípa  
gbígba ápùù Yellow Card sílẹ̀ sórí  
Apuu

[www.mhra.gov.uk/yellowcard](http://www.mhra.gov.uk/yellowcard)



© Crown copyright 2025. 1p 750k MAR 2025 (APS). Product code: C25SP2YO Yoruba. UK Health Security Agency gateway number 20241123. The leaflet can be ordered using the above product code, or downloaded from: [www.healthpublications.gov.uk](http://www.healthpublications.gov.uk), by calling: 0300 123 1002 (lines are open 8am to 6pm Monday to Friday).

There are also translated versions of this leaflet in Albanian, Arabic, Bengali, Bulgarian, Chinese (simplified), Chinese (traditional, Cantonese), Estonian, Farsi, French, Greek, Gujarati, Hindi, Italian, Latvian, Lithuanian, Pashto, Polish, Portuguese, Punjabi, Romanian, Romany, Russian, Somali, Spanish, Tagalog, Tetum, Tigrinya, Turkish, Twi, Ukrainian, Urdu, Yiddish and Yoruba. You can also download an audio version and BSL video, and order a braille and large print copy.